

18. juni 2018

KAKL

Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Att.: Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg
samt Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg

Kære Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg samt Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg,

Dansk Affaldsforening har sendt et brev til Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget samt til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget (Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget 2017-18, Alm. del Bilag 218) forud for foretrædet den 21. juni i udvalgene.

Vi har i DI gennemgået brevet, som desværre indeholder en række juridiske misforståelser og ukorrekte udsagn. Nedenfor er liste nogle af dem. Tekst med **fed skrift** er citater fra Dansk Affaldsforenings henvendelse. Teksten umiddelbart efter er vores kommentar.

ISOBRO indikerer enkelte steder, at kommuner og affaldsselskaber ikke overholder lovgivningen. Det er bekymrende, at ISOBRO fremfører sådanne påstande mod kommuner og affaldsselskaber uden dokumentation.

DI har i udvalgte kommuner med genbrugsbutikker bedt om aktindsigt i alle papirer, der belyser de politiske drøftelser, der ligger til grund for etablering og drift samt belyser butikkernes regnskab. Med mindre kommunerne ikke har fremsendt alle relevante dokumenter til os, er det ikke blot en indikation og uden dokumentation, at vi hævder, at kommunerne ikke overholder lovgivningen. En række butikker drives med underskud, der ses ikke dokumentation for forsøg på bortforpagtning, som også er et krav ved accessorisk opgave, der gøres reklame for genbrugsbutikkerne o.lign., som er i strid med de krav og betingelser for lovlig drift, som Ankestyrelsen opregner i deres udtalelse.

Kommunerne etablerer og driver genbrugsbutikker med henblik på at løfte den affaldsopgave, de er pålagt i henhold til miljøbeskyttelsesloven og affaldsbekendtgørelsen.

Nej, Ankestyrelsen siger netop, at opgaven er en accessorisk opgave. Det er den juridiske betegnelse for en aktivitet, der i sig selv falder uden for kommunalfuldmagten, men som har en nær og naturlig sammenhæng med en lovlig kommunal (hoved)aktivitet. Dette gør den til en ikke-kerneopgave, og det er ikke en opgave, der er hjemlet ved lov. Den er selvvalgt - den er ekstra, den er accessorisk. Hvis den var pålagt kommunerne, ville en del kommuner desuden have et alvorligt problem. Det er langtfra alle kommuner, som har genbrugsaktiviteter eller genbrugsbutikker.

Kommunerne er ikke pålagt i henhold til miljøbeskyttelsesloven og affaldsbekendtgørelsen at etablere og drive genbrugsbutikker. Det kan være, at kommunerne i lyset af cirkulær økonomi og øget genanvendelse er begyndt at fokusere på andet end forbrænding, og det giver god mening at udtage genstande til genbrug og forberedelse til genbrug, når de er af god kvalitet, men det er i så fald selve udtagningen af genstandene fra den øvrige affaldsstrøm, som er affaldsmyndighedens rolle og opgave. Ikke at drive forretninger.

I Ankestyrelsens konkrete vurdering af lovligheden af de kommunale genbrugsbutikker (side 8-10 i Ankestyrelsens udtalelse), står der derimod intet om, at markedsprisen skal dække kommunernes faktiske omkostninger, eller at gebyrbetalingen fra de kommunale genbrugspladser ikke må bruges til at dække et generelt underskud i de kommunale genbrugsbutikker (butikkerne er i øvrigt en del af genbrugspladsordningen).

Kravet om økonomisk overskud eller balance udspringer af, at der er tale om accessorisk virksomhed, som Ankestyrelsen har udtalt. Juridisk set kan kommunen ikke tilvælge at foretage en accessorisk aktivitet, hvis aktiviteten giver underskud.

Butikkerne er ikke en del af genbrugspladsordningen eller genbrugspladsen. Genbrugspladsen er i juridisk henseende en affaldsordning i form af en indsamlingsordning. Borgerne er i affaldsbekendtgørelsen pålagt benyttelsespligt til affaldsordninger, og man er tvunget til at betale til ordningen - via en gebyrbetaling - uanset hvor meget man benytter den. Hvordan et "biprodukt" fra en kommunal aktivitet (en affaldsordning) afsættes er ikke juridisk set en del af affaldsordningen. Affaldsgebyret kan af samme grund ikke anvendes til at dække underskud.

Det samme gør sig gældende, når kommuner og affaldsselskaber vælger (at forberede affald med henblik på) genbrug og sælge genstande i deres genbrugsbutikker fremfor en anden - miljømæssig – dårligere behandling som genanvendelse, energiudnyttelse, anden nyttiggørelse eller deponi.

Alternativet til at sælge genstande (genbrug) i kommunale genbrugsbutikker er ikke genanvendelse, forbrænding eller deponering. Det er at afsætte genstandene til andre, der driver butikker og dermed søger for at genstandene genbruges.

Dansk Affaldsforening bliver ved med at forveksle den aktivitet, det er at sikre, at genstandene kommer til genbrug ved at tage dem ud af den øvrige affaldsstrøm, med det næste skridt: afsætningen.

Det er derfor lovligt - og giver miljømæssig og/eller økonomisk mening - at sælge genstande (naturligvis til markedspris) i kommunale genbrugsbutikker, selvom butikken i sig selv giver underskud. Alternativet er nemlig ofte en miljømæssigt set dårligere behandling, der vil koste mere som fx genanvendelse, affaldsenergi eller deponering.

Dansk Affaldsforenings argumentation og en række af kommunernes dokumenter vedrørende etableringen og driften af de kommunale genbrugsbutikker viser, at begrundelsen for at etableringen af en butik er fornuftig ofte bygger på, at butikkerne i sammenhæng med den sparede udgift til genanvendelse eller forbrænding af genstandene tilsammen giver mening i økonomisk henseende. Juridisk set er det bare ikke den rigtige eller relevante vurdering. Om udtagningen af genstanden og afsætningen til genbrug giver

mening miljømæssigt og økonomisk kan og bør ses i sammenhæng med omkostningerne ved en alternativ håndtering af genstandene, men driften af butikken skal altså økonomisk set vurderes isoleret. Det betyder samtidig, at man også skal medtage omkostninger til afskrivning og forrentning o.lign. af eksisterende bygninger og løsøre, som man anvender til driften, hvilket ofte heller ikke sker. Samtidig har ISOBRO's analyse vist, at der ikke er en miljømæssig gevinst ved de kommunale genbrugsbutikker, hvor genbruget er stagnerende, hvorimod det er stigende i de kommuner, hvor der er samarbejde med andre aktører, herunder for eksempel de frivillige organisationer.

Dette var et uddrag, men som I kan se, så mener vi, at Dansk Affaldsforening læser Ankestyrelsens udtalelse forkert. Vi står med glæde til rådighed, hvis I har spørgsmål.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Karin Klitgaard'. The signature is fluid and cursive, with a large loop at the end.

Karin Klitgaard
Miljøpolitisk chef